

عنوان مقاله:

بررسی فنی و اقتصادی کاشت گندم آبی با خطی کار رابزید (کشت روی پشته های بلند) و خطی کارهای رایج (مطالعه موردی: شهرستان پارس آباد)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات غلات، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

پرویز گلپرست - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

مهدی خانی - استادیار، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

جبرائیل تقی نژاد - استادیار پژوهش، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اردبیل، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

نرگس بنائیان - استادیار، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

مقدمه: گندم در بسیاری از کشورها از جمله ایران، به عنوان یک محصول راهبردی تلقی می شود و نقش ویژه ای در تغذیه و تامین انرژی بخش قابل توجهی از مردم جهان دارد. علاوه بر جنبه های اقتصادی، تولید این محصول اهمیت بالایی از نظر تامین امنیت غذایی دارد. با توجه به افزایش جمعیت جهانی و محدودیت منابع، تلاش های جدی برای بهینه سازی فرایندهای کشاورزی و بهبود بهره وری آن ها در حال انجام است. در این راستا، کشت روی پشته های دائمی مرتفع که با نام رابزید (Raised Bed) شناخته می شود، به عنوان یک روش نوین و کارآمد در تولید محصولات مختلف از قبیل گندم مطرح شده است. در بسیاری از مناطق جهان از جمله ایران، بزرگ ترین محدودیت تولید محصولات کشاورزی، آب است. کشت رابزید می تواند باعث بهبود بهره وری مصرف آب شود و در نتیجه می توان با منابع آبی در دسترس، محصول بیش تری تولید کرد که البته این افزایش تولید، به غیر از نقش این روش در بهبود عملکرد در واحد سطح است. همچنین، در این روش فقط در اولین سال تشکیل پشته ها نیاز به عملیات تهیه بستر عمیق است و با حذف نیاز به خاک ورزی عمیق در سال های بعد، مصرف انرژی نیز کاهش می یابد. در رابطه با اثرات مختلف روش کشت رابزید، مطالعات محدودی در برخی مناطق جهان و روی محصولات مختلفی صورت گرفته است، اما نبود اجماع میان این پژوهش ها و نیز تعمیم پذیری پایین نتایج در حوزه کشاورزی، این نیاز را ایجاد می کند که مطالعات جداگانه ای برای هر منطقه و هر محصول انجام شود. در مطالعه حاضر، اثر استفاده از خطی کار ویژه کشت رابزید در مقایسه با بذراکارهای مرسوم روی کیفیت کاشت، مصرف آب، عملکرد، هزینه ها و سود اقتصادی کشت گندم آبی مورد بررسی قرار گرفت. مواد و روش ها: به منظور بررسی عملکرد بذراکارهای مختلف در یک سیستم تناوبی مبتنی بر گندم آبی، آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تیمار و چهار تکرار در کشت و صنعت مغان واقع در شهرستان پارس آباد استان اردبیل در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ اجرا شد. تیمارها شامل کاشت با خطی کار رابزید (چهار خط روی پشته های بلند به عرض ۷۵ سانتی متر)، کاشت با خطی کار معمولی غلات (سه خط روی پشته هایی به عرض ۶۰ سانتی متر) و کاشت با خطی کار غلات فاقد جوی و پشته ساز (بذراکاری + جوی و پشته سازی) بودند. صفات اندازه گیری شده شامل ظرفیت مزرعه ای کارنده، میزان شکستگی بذر، ضریب یکنواختی توزیع بذر (افقی و عمودی)، درصد سبزشدگی، کارایی مصرف آب، تعداد سنبله در واحد سطح، تعداد دانه در سنبله، عملکرد دانه و شاخص برداشت بود. برای تحلیل مالی (ارزیابی اقتصادی) از روش بودجه بندی جزئی و نرخ بازده نهایی استفاده و مقایسه میانگین ها با آزمون LSD انجام شد. برای تجزیه و تحلیل اقتصادی و آماری داده ها، از نرم افزارهای Excel و SPSS استفاده شد. یافته های تحقیق: نتایج نشان داد که اثر کاشت روی پشته های بلند بر بیش تر صفات مربوط به اجزای عملکرد در سطح احتمال پنج درصد و بر شاخص برداشت و عملکرد محصول در سطح احتمال یک درصد معنی دار بود. بیش ترین عملکرد گندم در کاشت با خطی کار رابزید با میانگین ... ۷۵/۸۶۱

کلمات کلیدی:

امنیت غذایی، بهره وری مصرف آب، سود خالص، کارنده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1823884>

